

22. 3. 2011

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Cartesio přináší další posun v mobilitě společností v rámci EU

Zatím poslední rozsudek Soudního dvora Evropské Unie („SDEU“), který se zabýval otázkou svobody usazování společností je rozsudek ve věci Cartesio,[1] který se dotýká otázky přemístění sídla společnosti a možnosti její reinkorporace, neboli změny právního řádu bez nutnosti likvidace společnosti a jejího opětovného založení.

WEINHOLD LEGAL

Obchodní společnost Cartesio, která byla založena podle maďarského práva v právní formě komanditní společnosti, chtěla přemístit své sídlo do Itálie bez změny rozhodného práva, neboli přemístit své sídlo a nadále se řídit maďarským právem. Platná maďarská právní úprava toto neumožňovala a v navazujícím soudním řízení tvrdila společnost Cartesio, že je tato maďarská úprava v rozporu se svobodou usazování. Otázka položená SDEU zněla, zda články 49 a 54 Smlouvy o fungování Evropské Unie („SFEU“) (dříve články 43 a 48 Smlouvy o Evropském společenství) musí být vykládány tak, že brání právní úpravě členského státu, která nedovoluje společnosti založené podle vnitrostátního práva tohoto členského státu přemístit své sídlo do jiného členského státu a zároveň být považována nadále za společnost, která se řídí vnitrostátním právem členského státu, podle jehož právní úpravy byla založena.

Generální advokát Poiares Maduro ve svém stanovisku k tomuto případu dospěl k závěru, že maďarské právo je neslučitelné s ustanoveními smlouvy týkajícími se svobody usazování a soudu doporučil, aby rozhodl takto, že články 49 a 54 SFEU brání vnitrostátním předpisům, které znemožňují společnosti založené podle vnitrostátního práva přemístit její sídlo do jiného členského státu“.[2]

SDEU se však se stanoviskem Generálního advokáta neztotožnil. Podle SDEU ani SES (SFEU) ani SDEU sám nedávají přednost žádnému z hraničních určovateli zmíněných v článku 54 SFEU. Proto otázka určení úpravy použitelné na přemístění sídla musí být určena národním právem, podle kterého byla společnost založena. K tomu uvedl, že společnost vytvořená podle vnitrostátního právního řádu existuje pouze prostřednictvím vnitrostátní právní úpravy, která upravuje její založení a fungování. Členské státy si mohou určit, jakou vazbu ke státnímu území budou vyžadovat pro účely založení společnosti, i podmínky, za kterých bude možné, aby společnosti založené podle takovéto právní úpravy mohly následně tuto vazbu změnit. Za současného stavu evropského práva musí být články 49 a 54 SFEU vykládány tak, že nebrání právní úpravě členského státu, která nedovoluje společnosti založené podle vnitrostátního práva tohoto členského státu přemístit své sídlo do jiného členského státu a zároveň být považována i nadále za společnost, která se řídí vnitrostátním právem

členského státu, podle jehož právní úpravy byla založena.[3] Maďarská právní úprava tak nebyla SDEU shledána v rozporu s evropským právem a členské státy mají možnost bránit v „odchodu“ společností založeným podle jejich právního řádu, pokud by si tyto společnosti chtěly ponechat stávající rozhodné právo.

Nad rámec otázek řešil SDEU situaci, která v Cartesiu nenastala. Konkrétně předestřel možnost volného pohybu primárního usazení společnosti bez nutnosti zrušení společnosti a následného znovuzaložení dané společnosti. V tzv. *obiter dictu* SDEU stanovil, že případ přemístění sídla společnosti založené podle práva určitého členského státu do jiného členského státu beze změny práva, kterým se řídí, musí být odlišen od případu, kdy dochází k přemístění společnosti z určitého členského státu do jiného členského státu se změnou použitelného vnitrostátního práva, přičemž se společnost změní na společnost určité formy upravené vnitrostátním právem členského státu, do něhož se přesunula. V takovém případě, členský stát, ve kterém byla společnost založena, nesmí omezovat odchod společnosti do jiného členského státu (přemístění jejího sídla) spojený se změnou osobního statutu. Obzvlášť nesmí uložit povinnost zrušit a zlikvidovat společnost, aby ji tak zabránil přeměnit se na společnost podle vnitrostátního práva jiného členského státu, pokud to jeho právní předpisy dovolují.[4] Tento výrok SDEU na jednu stranu rozšiřuje mobilitu společností v rámci EU, když stanoví, že členské státy nemohou bránit „odchodu“ společnosti ze svého právního řádu se změnou rozhodného práva, na druhou stranu je tento „odchod“ limitován právem členského státu, kam se chce společnost přemístit, neboť SDEU jasně stanoví, že přemístění se změnou rozhodného práva společnosti je možné, pokud to dovolují právní předpisy státu do kterého se společnost přemísťuje. Otázka reinkorporace je tedy vázána na právo členského státu ve kterém se chce společnost reinkorporovat.

Ondřej Havlíček

[Weinhold Legal, v. o. s.](#)

Charles Square Center
Karlovo náměstí 10
120 00 Praha 2

Tel.: +420 225 385 333

Fax: +420 225 385 444

e-mail: wl@weinholdlegal.com

[1] C-210/06 Cartesio Oktató Szolálató bt [2008] ECR I-09641.

[2] Stanovisko GA, bod 35.

[3] Cartesio, bod 124.

[4] Cartesio, bod 112.

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)